

Pretulu prenumeratiunei
pentru partile Austriei si
Ungariei: pe 1. annu 4 fl.
pe 1/2 annu 2 fl. v. a.
pentru alte tieri pretulu
inloitu.

S PERANTIA.

Fóia literaria-bisericésca.

Banii de prenumeratiune
si corespondentele sunt
de a se adre *franco*
catra Redactiunea „Spe-
rantiei”, la Aradu, strat'a
Capelei, Nr. 26.

Organulu societatei de lectura a teologiloru romani din Aradu.

Fóia acést'a sub auspiciile superioritatei scolastice ese de dóte ori la luna, anume la 1. si 15. a fiescecareia luni, sub redactiunea olegiala a teologiloru: Georgiu Morariu ca redactoru respndietoriu: Ioane Besanu si Gerasimu Serbu ca colaboratori

Càtra O. leptori!

Din lips'a medilóceloru materiali *suntemu necesitati a sistá edarea acestói organu.* — Banii de prenumeratiune s'a fostu consumatu ànea pe la nr. 17. candu adeca despre acést'a impregiurare facuramu notitia si in „Post'a Red”. De atunci încóce numai prin sacrificiele tenerime clericala a mai potutu vegetá. — pe langa o datoria bunisióra Tipografieii. — Necutediandu a mai contá pe viitoriu la partinirea publiculu — pentru cá dejá ni- amu tasicatu uritu — cá acést'a remaniandu cu recunóscintia onoratoriloru prenumeranti. acaroru pretiútu nume lu-publicamtu mai la vale — luamu remasu bunu dela o. ceitóri. —

Èr ce se atinge de valórea organulu nostru. aceea lasamu in intielépt'a judecata a o. leptóri. observandu numai atâta: cá noi am facutu totu ce ni-au statu in potintia. Dovéda buna despre intentiunea nóstra ni este epistol'a ilustrulu si veteranulu nostru publicistu *G. Baritiu* adresata in dilele aceste redactiunei aceste foi. in care intre altele dice: — se ne fia scusata modestia — cá prin o publicatiune ni-am facutu mare meritu in istoria eclesiastica.

In fine fia-ne ertatu a ni esprimá dorint'a: ca o publicu romanu se iee mai la sufletu sórtea literaturei nóstre. si intreprinderile salutari ale tenerime se nu le ignoredie. cáci acést'a impregiurare cu tóta intemplarea nu incuragiadia tenerimea spre viitori ei o disgusteadia: cáci éta ce dice poetulu nostru *Andrei Moresianu*

„La noi e putredu merulu nui modu de curatire.

Si totu ce se speréza sunt simburii din elu;

Acestia ceru plantare, silintia si unire . . .

Atunci va cresce cedruulu din ramulu tenerelu“

Cu dorere depunem condeiulu si ne departimtu de organulu nostru. cu dorere prindemu pén'a penru ca se anunciamtu necrologulu „Sperantiei” inse

nu avemu in càtreu. cáci nepasarea si recél'a publiculu si mai vertosu a clerulu romanu facia cu densa a fostu mare. condannabile. — Amintitulu nostu publicistu — care se ni primésca scus'a déca am abusá cu dés'a povócare — totu in aceea epistola dice: „*cà este chiaru rusine ca clerulile romanesci se nu fia in stare de a-si sustiené neei unu organu de publicitate pe sên'a loru.*“ Si noi consentimtu aduncu cu ilustrulu publicistu. cáci pana ee in Parisu chiaru si *Fiakeristi* — Birjarii — si-au fóia loru. la noi clerulu nu e in stare. s'eu mai bine dicendu: nu se nteresédia pentru unu organu de sfer'a loru. si din acést'a impregiurare multe se potu deduce. —

Redactiunea.

Nr. 225. pres.

Procopiu

din mil'a lui Dumnedieu dreptredintiosulu Episcopu alu Aradului, Oradii-Mari, Ienopoliei si ala Halmagiului; precumu si a partiloru adnecate din Banatulu Timisiorii.

Preacinstitoru Protopresviteri: Binecucerniciloru Administratori si Vicari Protopresviterali; Cucerniciloru Parochi. Administratori Parochiali. Capelani. Diaconi. si tuturoru celoru ce se tiennu de cinulu Preoiescu: Cinstitoru Diregatori mirenesci si ostasiescii; Capeteniloru orasiesci si satesci; Inspectoriloru si Directoriloru de Scóle: Invetiatoriloru. Maistoriloru. Plugariloru si totu poporulu dreptredintiosu din Eparchia cea de Dumnedieu scutita a Aradului. daru si mila dela Dumnedieu Tatalu si Domnulu nostru Isusu Cristosu?

„Iata vestescu vóa bucurie mare, carea va fi la totu poporulu. ca s'au nascutu vóa astadi Mantuitoriu. carele este Christosu Domnulu. in cetatea lui Davidu.“ (Luca cap II. versu 10. 11.)

Aceste sunt cuvintele angerului, eu care au vestitu pastorilor din Vitleemu născerea cea trupească a Domnului, Dumnedieului și Mantuitoriului nostru Isusu Christosu: aceste cuvinte Iubitilor Crescini! trebuie se produca asemenea simțiu de bucurie în inimă a fiescecarui crescinu adevăratu, precumu au produsu în inimă pastorilor din Vitleemu: căci născerea Mantuitoriului, carea noi astăzi o prăznuim, este cea mai mare întemplantă din lume, cea mai învederată marturie despre purtarea de grijă a preainduratului Dumnedieu către mântuirea neamului omeneșcu de osenda cea vecinică, în carea au cădiutu prin păcatulu stramosiescu.

Inse Iubitilor Crescini! născerea Mantuitoriului nostru Isusu Christosu, și viața lui cea sântă, ce o au petrecutu pe pământu ca omu, pentru noi, în sine singura nu e deajunsu spre a ne mântui pre noi de osendă cea vecinică, și în urmăre a ne face partasi împărăției cei ceresci și vecinice: ei ca această să potemu castigă, trebuie se cunoșcemu din deplinu viața cea pământească a Mantuitoriului, și aceea cunoșcându-o să ne serguim și noi într-o dată a-o urmări cu viața noastră.

Mantuitoriulu Christosu pentru aceea au vietuitu pe pământu ca omu, ca cu viața sa se cinstescă pre Dumnedieu tatalu celu cerescu, și așa noia omilor să ni dea pilda, cumu avemu și noi a cinsti pre Dumnedieu în viața: căci dice: „Eu te amu prea-

maritu pre pământu, lucrulu amu seversitu, care mi-ai datu mie, ca să-lu facu.” (Ioanu cap. XVI, versu 4.)

Asia dară Iubitilor Crescini! Mantuitoriulu nostru Isusu Christosu prin viața sa au arătat omilor, cumu trebuie se vietuiescă în lumea aceasta, ca ee se facă vrednici de viața cea fericită și vecinică. Elu Mantuitoriulu nostru prin viața sa ni-au arătat, cumu trebuie se ne purtăm în privința lui Dumnedieu în privința deapropelii: viața lui dară trebuie se ni fie esemplu în toate faptele noastre, și poruncile lui să se le împlinim cu toată serguintia: pentru aceea dice: și „Luati jugulu meu preste voi, și ve învetiati dela mine, ca blându sunteți și smeritu cu inima, și veți afla odihna sufletelor voștre.” (Mateiu cap. XI, versu 29.)

Dece dară Iubitilor Crescini! scopulu vieții cei pămâtesci și învetiaturei cei dumnediești a Mantuitoriului nostru au fostu, a ni da esemplu, a ni arăta calea mântuirii, așa trebuie ca noi într-o dată să urmarim viața lui cea sântă, și se ne nisumim a împlini poruncile lui. Elu Mantuitoriulu apriatu dice: „Eu sunt calea.” (Ioanu cap. XIV, versu 6.) prin ce nu a voit altă a dice, decatu, ca celu ce caută, calea către împărăția cerescă, acela trebuie se meargă pe calea, în legea lui prescrisă adecă: acela trebuie viața sa se o îndrepte după viața lui, almintrele nu poate intra în împărăția cerescă. — Despre lipsa de a urmări viața Mantuitoriului Christosu dice Apostolulu Pavelu: „Ca pre cari mainainte iau știutu, pre aceia mainainte iau și rănduitu se fie asemenea chipului

Avuția nu fericesce pe omu.

(Novela. Finea.)

„Nu te supără fetulu meu. — dise mamă către fca cu o voce consolabilă după ce această i-enară cele întemplate — bunu e Ddieu elu ne va ajuta și noue, elu nu se va întorče dela noi.”

„O! buna mamă! — începe Ilenă suspinându — inimă mea e ntristată și sente adunca dorere, dar aceea dorere nu provine de acolo, pentru că Toderu s'a lepedatu de către noi, o nu! pentru că deca nu i-plăcu, nu am ce face, eu sumu împacată cu mine; dar aceea me dore, căci vedu că numai pentru avere, pentru zestre se gata a merge în vecini la petite, și prin urmăre nu lu-conduce inimă, nu amorulu sinceru.”

„E sedusu, da, e sedusu betulu teneru. Faimă această e răspundită déjà prin totu satulu. — Dar altcumu se lesamu draga noi la o latură trebă această.

Mai bine e a seuită totu, alu tipă din fire, a nu te ocupă mai multu cu dînsulu. Bunulu Ddieu nu ti-e ti-lă destinat. Nu ti-a fostu elu dată bagsămă, Veda elu despre cele ce face” . . . —

Toate aceste s'au spusu cu o iubire și încredere împrumutată, vocea minții a aprobatu împaciuelă această. Dar inimă, o! inimă nu se împacă așa usioru!

Inimă Ilenei pan în minutulu această eră contentă cu toate, eră contentă, căci iubea cu amorea curată a feciorei ce atât de farmecătoriu se reflectă în ochii ei lucitori, în dimbul ei de turturea. . . . Acumu a încetat de odată toate, acumu nu erau numai lacrimi, cari dovedeau durerea amorului perdutu. . . .

Afacerile casei le provocara pe ambele, și numai avura timpu pentru a continuă firulu această, se îndepartara spre a-si căută distracțiune.

Ce lucru usioru e a retaci, a sminti și a păcătui!

fiului seu." (Romani cap. VIII. versu 29.) dar' ca insemnéza a fi asemenea chipului fiului seu? aceea insemnéza: ca pre Mantuitoriulu Christosu selu avemu naintea ochiloru in tóte faptele si in tóte cugetele nóstre. si ca viétiá nóstra se o facemu asemenea vietii cei sante a lui.

Ce avemu dara de facutu Iubitiloru Crescin! ca se putemu avé folosu din viétiá cea pamenteasca si invetiatura cea dumnedieésca a Mantuitoriului? Trebuie. ca fiescecare dupa starea sa se urmaréscá invetiatur'a si pild'a Mantuitoriului. E dreptu. ca noi nu potemu face tóte. cate amu auditu si cate scimu despre viétiá Mantuitoriului: inse viétiá lui asia e plina cu fapte bune si virtuti. catu din aceea fiescecare. celu de stare mai de josu. ca si celu de stare mai 'nalta. celu seracu ca si celu bogatu usioru póte afla. ce are de facutu dupa starea sa: va afla adeca: ca fiescecare ca crescinu bunu si urmatoriu adevératu alu Mantuitoriului. are cea dintaiá datorinti'a a cunósce si a cinsti pre unulu Dummediu. care tóte le-au facutu. tóte le ocarmuesce. tóte le scie si vede: dela. care avemu tóte bunatatile. si in care trebuie se avemu tóta nedejdeá nóstra. deórece numai elu singuru. ca unu atotpoternicu ni póte ajuta in tóte necasurile si lipsele nóstre: — va afla mai departe. ca are detorintia a iubi pre deaprópele seu ca pre sine însusi. adeca: a ajutá pre deaprópele seu in tóte lipsele lui. si-alu sprigini intru ajungerea norocirei cei pamentesci si fericirei cei ceresci.

si érasí ce lucru greu e a veni la calea cea drépta! Pentu acést'a dara e de lipsa ca se priveghiamu spre a nu ne lasá sedusi de amagirile vietii acesteia ca se nu cademu de viptim'a ei.

Intre aceste timpulu inaintédiá neasceptandu pe nime: care nu nisuesce cu elu dinpreuna. acéla remane 'napoi. si acésta intardiare cu greu se póte aduce la locu.

Tóderu Ernescu numai ocupa dejá locu intre cei necasotoriti. densulu e omu insuratu. séu mai bine dicendu: e omu asiediatu.

Pe langa acést'a trebuie se amintimu cá e diligentu. nisutoriu si e economu bunu: lucra tóta di'a. ma si nóptea: si totusi e siodu unu ce. cá densulu nu póte pune un'a pe alt'a?!

Bub'a e aceea. cá elu si numai elu singuru e vin'a — prin obligamentulu casetoriei. . .

Din aceste potemu deduce cá Tóderu nu cu

Se cautamu dara in tóta di'a la viéti'a Mantuitoriului Christosu. se ni-o punemu 'nainte ca una og-linda. in carea se putemu vedea. ce ni mai lipsescu. ca viétiá nóstra se fie adevératu erescinésca; se avemu totdeuna naintea ochiloru virtutile, umilinti'a. rabdarea. supunerea. blandeti'a si dragostea Mantuitoriului.

Se urmarimu viéti'a cea santa a Mantuitoriului intru in tóte. si se nu ne abatemu dela aceea catu ma putienu: caci numai asia vomu poté stá fara frica naintea Mantuitoriului. candu va veni a dóu'a óra pe pamentu cu marirea si atotpoternicia cea dumnedieésca. ca se faca judecata cea mai de pe urma. si numai asia ne vomu face partasi vietii cei fericite. ceresci si vecinice.

Sé ne bucuramu dara Iubitiloru Crescini! in santa serbatóre de astadi a nasceri Domnului. Dummediului si Mantuitoriului nostru Isusu Christosu. caci prin acést'a am dobanditu imparatia cea cerésca. am dobanditu binele. celu ce este peste tóte bunatatile; insa bucuri'a acésta sé nu fie trupeasca. ci mai multu sufleteasca. sé nu fie desiarta si retacita. ci adevérata si crescinesca. adeca: se nu se cuprinda numai din mancare. beutura si desfatari trupesci. ci din cugete curate. din propusuri bune. si din pastrarea cunoscentiei sufletesci in curatienia nepatata; cu unu curatu. bucuria nóstra de astadi se fie asia de curata. cumu au fostu bucuria pastoriloru din Vitleemu. carea au sternitu in ei cuvintele Angerului: „Iata vestescu vóá bucuri'a mare. carea va fi la totu poporulu. ca

Ilén'a a pasitu in antea altariului. cu tóte ca numa ea traia in inim'a lui — totusi soci'a lui a fostu Savet'a fét'a lui Corbescu. cu acarei zestre a escontentatu pe vitregulu seu. care áunca in antea nuntei s'a fostu mutatu din casa.

Saveta ce e dreptu. n'a fostu nevasta urita. inse déca ar trebui se atingemu alte insusiri de ale sale. atunci mai de consultu tienemu a tacé ca pescele.

Insa totusi noi suntemu prietenii sinceritatii si a istoriei fidele. deci dar se fimu scudiatu, o spunemu cá Savet'a nevast'a lui Tóderu n'a fostu neci nisuitoare adeca lucrátore: — apoi i-placea fórté tare vecinele. adeca impartasirile inforfoiate ale lor. — di . . . a limbelor. In fine i placea si rochiele pistritie. . . .

Unii dintre vecinii cei mai bine sentitori lu-compatimieu. ér altii diceau. cá „asia i-trebuie“: „ce a cautatu a caperatu:“ „pentru ce alege?!“ si altele.

Dejá tóta comun'a se ocupá cu Ernescu si cu

sau nascutu vóa astadi Mantuitoriu carele este Christos Domnulu, in cetatea lui Davidu: — numai de asia bucuria petrunsi putemu cu vrednicie cantá cantarea, ce au cantatu Angerii la nascerea Mantuitorului: „Marire intru cei de susu lui Dumnedieu, si pe pamentu pace, intru ómeni bunavoire.” — Aminu.

Datusau din Resiedintia Nóstra cea Episcopésea, in Aradu, in 15. Decemb. 1869.

Suspensionitulu smeritu Episcopu,

Procopiu Ivacicoviciu.

Copi'a ordinatiunei consistoriali, de datulu Aradu, 27. Noemyre, 1869. Nr. 1387. catra toti protopresbiterii din eparchi'a aradana.

In legatura cu dispoziitiunile emanate de aci sub 24. Iuliu a. c. Nr. 874, pentru punerea la cale a noului organismu besericescu conformu statului organicu alu besericeii nóstre din Ungaria si Transilvania consistoriulu Nostru diecesanu, in puterea §-lui 40, alu mentionatului statutu organicu, afla de bine a ordiná: ca dupa constituirea sínódeloru, comiteteloru si a epitropieloru parochiali, carea acumu se presupune a fi terminata pretotindenea — nu mai de cátu se se pasiésca la constituirea sínódeloru, scauneloru, comiteteloru si a epitropieloru protopresviterali spre care scopu sub . . . se alátura impartirea respectivului protopresviteratu in cereuri electorali dupa §§ ii 38., si 40, ai statutului organicu.

La constituirea numiteloru corporatiuni beseri-

cesei sunt de a se observá dispoziitiunile de sub departiementulu II, alu ordinatiunei consistoriali din 24 Iuliu a. c. nr. 874, cu acea totusi abatere: cá modalitatea alegerii membriloru mireni pentru sinodulu protopresviterale e de a se conformá precátu se póte proceduri normisate in §. 91, alu statului organicu pentru alegerea membriloru sinodului eparchiale: prin urmare punctele 6, si 8, ale provocatei ordinatiunii sunt de a se lasa afara, si in locul acelor'a a se luá de cinósura: ca alegerile membriloru mireni ai sinodului protopresviterale se se efectua e *in sínódele parochiali*, pe langa urmatori'a procedura:

1. Protopresviterulu concerninte face cunósuta fiesce-carei comunitate besericesci in estrasu impartirea cercuriloru electorali alaturata mai susu: totu odata dispune, a se convocá numai decatu sinodulu parochialu dupa §. 9 alu statului organicu, pentru alegerea membriloru mirene in sinodulu protopresviterale.

2. Sínódele parochiali adunate pentru acést'a tréba se constituie dupa §. 10, ei dupa §. 91, lit e) a statului organicu: alegandu-si adeca subpresidiulu ordinariu unu presiedinte, câte doi barbati de incedere si unu notariu anume pentru actulu alegerii membriloru la sinodulu protopresviterale.

3. Unde o comunitate besericesca singura de sine forméza unu ceru electorale: acolo sinodulu parochiale conchiamatu si constitutu dupa punctele precedinte 1, si 2, alege definitiv unu membru mirenu la sinodulu protopresviterale: despre alegere compune unu protocolu in doue esemplare, subserisu de presiedinte, de barbati de incedere, lu-substerne pro-

soci'a lui. Combinau motive din motive, cause peste cause din cari socoteau a fi discordi'a continua intre densi, ma unii plini de malitia, denunciau a fi caus'a in acea impregiurare: cá Tóderu neci cumu nu-si póte seuitá amant'a de mai nainte — pe Ilén'a: mai adaugeau si aceea cumca dinsulu are corelatiuni cu ea, si calumni'a acést'a din urma pana intru atât'a au adus'o limbele cele bune: in cátu acést'a a devenitu si la scinti'a Savetei. . . .

Si acést'a fama scornita a tornatu oleu pe focu!

Informanduse despre aceste Savei'a, tóta s'a facutu focu, abé a asceptatu ca se-i vina dragalasiulu de barbatu acasa, care erá la campu afara.

Neci nu si-a pusu bine peciorulu pe pragu candu ataculu garei se puse in lucrare:

„A frumosu! . . . Esci omu frumosu dragule de barbate: Pe mine me tieni cu vorbe góle, pana candu mintea ti-sbóra pe la alta! Tóte le sciu! Tóte mi-sunt descoperite!”

„Da tu ce vorbesci a surdá? ce? ce o se 'ntielegu din aceste? asiá se cade se cuprindi barbatulu care vine del'a lucru ostenitu?”

Tóderu cu totu dreptulu erá iritatu la o asiá intimpinare din partea nevastei sale: statea la indoiéla si numai mai tardiu, — dupa ce audi spresiuni vatematóre in contra s'a. — s'a convinsu despre aceea: cá sagetile ascutite a limbei nevastei sale intru adeveru sunt tientate, asupra lui.

„Asiá, dela lucru! . . . nu e dreptu! te-amu panditu cu pre tine! cum pasiesci din casa delocu curi la ea . . . Ei bine! Lasa, cá ti-oi aretá eu tie — ti-spunu cá pan'atunci nu voi incetá, pana candu nu o voi aduce in antea judelui: da, o voi aduce pe des . . . aceea! Lasa cá voi vede eu! . . .”

„Saveta! rogute graesce mai luminatu, ca se pricepu celu putienu ceva din lucrulu acést'a!” — dise Tóderu cu totulu seriosu. —

„Cauta cautu, cum se preface! cu atáta e mai reu. Mandrulu! le face vidita in tóta dí'a, da da, e lucru

topresviterulu aconcerninte, rezervandu ceta altu pentru archivulu comunei besericesci.

4. Unde o comunitate besericesca singura de sine forméza doue séu mai multe cercuri electorali: acolo se lasa si mai departe in voi'a sinodului parochiale: ca — dupa cumu va aflá mai acomodatu impregiurariloru locali — séu se aléga in fati'a sinodului localite atáti'a membri mireni pentru scaunulu protopresviterale, câte cercuri electorali represinta acea comunitate: séu sinodulu parochiale se se de compuna in cercuri electorali, dupa numerulu membriloru mireni, ce sunt de a se alege: provedindu-se in casulu din urma fiesce-care cercu electorale cátu cu unu presiedinte, doi barbati de incredere, si unu notariu, — La tóta intimplarea despre actulu alegerii, dupacumu s'a prescriu mai sus sub 3, se face protocolu in doue esemplarespre scopurile aratate si acelasi punctu.

5. La intimplariile de sub 3, si 4, alegerea se póte intempla — dupa cumu sinodulu alegatoriu va aflá de bine — séu prin votisare nominale; si acést'a érasí póte fi séu publica, adeca prin graiu; séu secreta, prin siedule: la tóta intimplarea inse alegerea se decide prin maiortate.

6. Unde unu cercu electorale se compune din doue séu mai multe comunitati separate besericesci: acolo alegerea unui membru pentru sinodulu protopresviterale se efectuesce in osebitele sínóde parochiali ale respectiveloru comunitati, constituite dupa cumu s'au spusu mai susu sub punctele 1, si 2, observandu-se in specialu urmatori'a procedura.

a) In tóte acele comunitati besericesci, cari la

olalta alégu unu membru mirenu la sinodulu protopresviterale. — se face in fati'a sinodului parochiale votisare nominali pentru unu individuu, care se fia membru alu sinodului protopresviterale, — Votisarea acést'a póte fi séu publica, adeca cu graiu; séu secreta, adeca prin siedule; dar nici decumu prin siedule; dar nici decumu prin aclamare, pentrucá voturile locali anca nu decidu, ci trebue se se combine cu voturile celoru lalta comunitati apertininte.

b) Despre actulu votisarii se face protocolu, in care déca votisarea au fostu publica, se inseriu dupa nume tóte voturile: éra déca votisarea au fostu secreta la protocolu se alatura siedulele, ce contine voturile.

c) Terminandu-se votisarea actulu alegerii se inchee; resultatulu se publica; protocolu alegrii se subserie de presiedinte, de membrii de incredere si de notariu; apoi acelasi protocolu se sigléza cu sigilulu parochiale, séu cu a presiedintelui, séu a vreunui'a dintre barbati de incredere, si se dá in man'a barbatiloru de incredere, ca la timpulu seu se-lu duca la protopreeviterulu aconcerninte; éra despre terminat'a votisare face de locu din partea sinodului insciintiare catra protopresviterulu aconcerninte, pentru dispusetiuni ulteriori.

b) Protopresviterulu primindu scire despre votisarii terminate in tóte comunitatile unui cercu electorale defige unu terminu, pe care chiama séu la sine acasa, séu la altu locu acomodatu, pre toti barbati de incredere ai respectiveloru sínóde din acele comunitati cari la olalta forméza unu cercu electorale.

e) La terminulu prefiptu de catra protopresviteru,

naturalu, cá ei si acumu se iubescu: ei nu se potu seuitá neci cándu!..

„Te pricepu, acumu te pricepu Saveta“ . . . — dise Tóderu cu menia pentru suspitiunea acést'a nebasat'a — dar acumu odata se facemu capetu la tóte, cá me temu ca aceste n'or avea capetu bunu, pentru cá neci cándu nu voi permite a defaimá cas'a altoru ómeni nevinovati, nu, pricepi acumu?! . . .”

Ochii barbatului schinteiau de menia, dar pentru aceea totusi s'ér moderatu, ér nevast'a érá se plesnéscu pentru cá nu si-a potutu versá in destuluveninulu limbei sale asupra barbatului, si continua cu iritatiune.

„Ei bine! Déca nu mi-este permisu a spune adeverulu, ma áncea me amenintiedi, eu nu voi grai mai multe. — decátu atata: cá noi de aci nainte nu vom mancá mai multu páne la olalta! . . .”

„Poftimu, drumulu e liberu in cátro vrei, si asiá m'amu cáutu cá te-amu luatú de socia!“ . . .

Iritatiunea la facutu pe Tóderu de a pronunciatu asiá cuvinte, cari cu tóte cá au fostu sincere, dar

totusi nu i-ar fi fostu ertatu a le manifestá; mai bine érá a nisui ca se delaturedie suspitiunile prin modu potrivit, si a face pasii necesari pentru restaurarea pacii. — S'a intemplatú!

Pe Savet'a a prins'o fiorile cándu a auditu aceste, in clip'a aceea a inceputu a-si stringe vestmintele si altele ale sale, inse poterea spiritului i-se franse — fú silita a se pune 'n patu morbósa. — Tóderu si-a aprinsu pae 'ncapu prinu spresiunea cea neprecugetata, sentiá cá nu a facutu bine, dar de alt'a parte totusi si-a sentitu odinita conscinti'a, in cátu nu s'a sentitu a fi culpabilu in suspitiunea sociei sale. Intru adeveru e compatibila sórtea atariloru casetoriti, pentrucá in asiá impregiurari a apusu chiaru si speranti'a consolarii! . . .

Unulu suferea pentru fapt'a s'a neprecugetata, delaturandu dela sine pe aceea pe care intru adeveru a iubit'o si dela care a fostu iubitú, lasanduse sedusu de avere, care nu póte aduce fericire; — ér cealalta in

barbatii de incredere se aduna la locul desemnatu, aducandu cu sine protocoalele de votisare sigilate dupa cumu s'au preserisu sub c); era protopresviterulu in fiinta de fatia a tuturoia deschide pe rendu protocoalele de votisare; le citeste cu tonu inaltu; combina rezultatulu votisariiloru si face cunoscutu sumariulu voturiloru; apoi pre acela, care au intrunitu mai multe voturi, lu dechiaru de membru alesu alu sinodulu protopresviterale; deca inse voturile aru fi asemenea impartite intre doi seu mai multi; se pune la cale o sortitura, prin care din cei cu asemenea voturi se alege unulu; — in fine despre actulu acestei combinari se face unu protocolu, care subserisu de toti barbatii de incredere remane la manile protopresviterulu. — La actulu acest'a se pote aplica si unu notariu dintre cei de fatia.

7. Incheindu-se alegerile intote cercurile seu colegi electorali, cele laite sunt a se urma esactu dupe punctele 9., 10., 11. si 12. ale ordinatiunei consistoriali din 24. Iuliu a. e. nr. 874. unde se intelege de sine: ca pentru alegerea membriloru de statulu preotiescu pentru sinodulu protopresviterale e de a se observa punctulu 7. din aceeasi ordinatiuni.

Cari dispusetiuni spre scire, publicare si efectuire cu acea insemnare se facu cunoscute: ca in sinodulu protopresviterale constituante intre alte agende prevediute in statulu organicu, e de a se lua in revisiune impartirea cercuriloru electorali, alaturata la ordinatiunea de fatia si rezultatulu consularii

credintia aparuta cunca e delaturata de cãtra barbatu, ẽrası patinea aduncu.

Savet'a recreanduse vr'o cateva dile, se seula din patu si mersa numai decatu la tatalu seu, la care si-plansa tôte. Parintele firesce ca a creditu tôte esagararile fetei ninerate, si in contra lui Tôderu s'a seulatu, cu vorbe amenintiãtore si batjocurãtore, inse acest'a din urma anca nu i-a romasu detoriu. — Peste vr'o cãteva dile totu satulu sciã istoria loru.

Serman'a Ilen'a mai de nu a lesinatu, asiã s'a spariatu cãndu a auditu faim'a acest'a rea. Sufletulu ei nu a cunoscutu invidiã, si-a indreptatu ochii spre ceri si s'a rogatu ferbinte pentru consolarea inimeloru împarechiate. Ea erã departe dela ideea aceea cã limbele rele pe dens'a a pus'o de objetulu calumniei si insultei.

Pãna cãndu Ilen'a enara cu compatimire munei sale istoria acest'a trista, pãna atunci spiritele reu voitorie si-au intinsu mregile in antea ei, vrendu ca se maculedie onore feciõrei.

asupra acesteia e de a Ni se face numai decatu cunoscuta spre folosire in viitoriu.

Datu din siedintia consistoriale tienuta in Aradu, in 27. Noemvre. 1869.

Procopiu Ivacovicu m. p.
Episcopulu Aradulu.

O. prenumeranti ai „Sperantiei.“

Esc. Sa b. de Siagun'a. — Il. d. Procopiu Ivacovicu. — Il. d. Ioanu Popasu. — Dimitrie Bozganu, capel. castr. — Atanasiu Coroiu, neg. — Paulu Drag'a jur. — Preotimea din Beregsu. — Iustinu Popfiu prof. gimn. — Teodoru Popu, protu. Crainicu-falva. — Aureliu Popovicu preotu. Chisoda. — Ilia T. Ciuntuliacu teol., Cerneuti. — Marcu Popovicu preotu, Cernegyhãz. — Preotimea din Cherechiu. — Preotimea din Pesacu. — Scolarii din Bers'a. — Ignatiu Serbu preotu. Galsia. — Ioane Tieranu protop., Lipov'a. — Meletiu Fauru preotu. Deznia. — Ioanu Cocõra preotu. Salsiria. — Iulia Benjamin Cost'a. — Iosifu Popovicu protop. Iam. — Ioanu Tulcanu preotu. Sarandu. — Vasiliu Olariu inventatoriu. Sarandu. — Nicolau Polisiu not., Prøzesci. Paulu Fizesianu preotu. Toracu micu. — Iosifu Belesiu ases. const., Odvos. — Vasiliu Zorlentionu vic. protop., Caprutia. — Constantinu Mregea preotu. Berzav'a. — Eutimiu Popescu preotu. Grosi. — Iosifu Rocsinu preotu

Tata Savetei intre aceste s'a dusu la judele comunale si dupa ce-i dedü binetie incepü:

„Iupane jude, am o jalba, deca me vei ascultã“

„Poftimu vorbesce, cã te ascultu“. — dise judele

„Dõr ai si fi fostu auditu de sörtea nõtra iupane jude. Lucru stã asia: Gĩnerele meu si-a alun-gatu nevast'a cu tôte cã vinovatulu e densulu. Me si sfiescu a ti-o pune. — densulu adeca mai are o pase-rutia in vecini . . . la care ambla in tóta di'a, ce fêt'a mea neci decumnu nu va suferi“ . . .

„Si-apoi cine o se fia paserutia, persõna vino-vata, pentru ca eu celu putienu nu cunoscu o atare in comuna!? Inse deã Ddieu ca neci se nu cunoscu cã apoi sciũ cã“ . . .

„Si totusi e asiã precumnu eu diciu — Ilen'a lui Sirianu e mandr'a paserutia, care lu-amagesce cu ver-sulu seu la sine.“ . . .

Judele la audirea numelui acestuia si-a ineretitu fruntea si in ochii lui s'a aprinsu schintea emotiu-

ilnye. — Simeonu Cornea preotu. Repsigu. — Petru Zeldesianu preotu. Siclau. — Dr. Atanasiu Siandoru prof. prep. Aradu. — Alesandru Gavr'a prof. prep. Aradu. — Elen'a Novacu. Somoseceei. — Georgiu Cratiunescu prof. gimn. Timisiór'a. — Moise Grozescu parocu si ases. cons. Batania. — Vasiliu Simonovicu inv. Batania. — Zacharia Rocsinu stud. Aradu. — Masimilianu Balintu preotu si ases., Covasintiu. — Lazaru Tiapu ases. cons. Zorlentiulu mare. — Petru Anc'a ases. cons. Ghirad'a. — Ioanu M. Nanegutiu. teol. Poin'a. — Ioanu Ratiu protop., Hatiegu. — Georgiu Petrovitiu ases. cons. Budintiu. — Constantiu Gruiciu protop., Belintiu. — Ioanu Rusu prof. prep. Aradu. — Dimitriu Pop'a preotu. Covasintiu. — Paulu Tempea preotu. Toraculu mare. — Vicentiu Pascu econ. Mosnitia. — S. Andronu Galbinescu preotu. Saratof'a. — Sav'a Giurgio preotu. Covasintiu. — Mihailu Ardeleanu preotu Chitighazu. — Ioanu Cimponeriu preotu. Ros'a. — Georgiu Carabasiu preotu. Sintie. — Vicentiu Sierbanu protop. B. Comlousiu. — Irin'a Tomuti'a. Seleusiu. — Petru Chiril'a preotu. Socodoru. — Nicolau Popovicu ases. cons. Rézbánya. — Moise Magdu preotu Sioimosiu. — E. Basiliu Stanescu adv. Aradu. — Parteniu Turcu preotu. Lupesti. — Iosifu Radneantiu preotu. Bucovetiu. — Moise Istvanu preotu, Szakálháza. — Ioanu Crisianu preotu. Comlusi. — Petru Birt'a pr.

Halmagiu. — Petru Chirilescu protop., Chitehasu. — Nicolau Popovicu preotu., Nicolintiu. — Elia Sus'a inv., Nicolintiu. — Dimitriu Morariu preotu. Poian'a — Milovanu Cheversianu preotu. Sustrea. — Ioanu Tin'a prep. Boesi'a. — Ioanu P. Desseanu adv. Aradu. — Mironu Romanu protosincelu Aradu. — Ioane Papu protosincelu si prof. de teol. Aradu. Iosifu Goldisiu prof., Aradu. — Vicentiu Schelesianu ases. Aliosiu. — Nicolau Butariu preotu. Bodesei. — Avramu Ursutiu preozu, Siepresiu. — Meletiu Suciú inv. Siepreusiu. — Florea Popovicu preotu. Apáti. — Ioanu Popescu not. Apáti — Nicolau Bulz'a preotu. Apáti. — Ioanu Pervu econ. Siepresia. — Toodoru Pervu st. II. cl., Aradu. — Ioanu Pervu propr. Siepreusiu. — Teodoru Serbu v. not. comit., Aradu. — Ioann Cornea preotu. Chisineu. — Constantinu Comlosianu not., Micalac'a. — Moise Boesianu ases. cons. Curticiu. — Andreiu Tipeiu ases. cons., Dieci. — Paulu Goronu not. com. Rad'n'a. — Petru Diofi not. com., Seleusiu. — Parteniu Gruiescu. — vic. protop., Capolnasiu. — Nicolau Popea protosincelu. Sabiu. — Petru Ioanescu preotu. Semlacu. Ioanu Gurbanu preotu. Buteni. Asosiatiunea de eptura Buteni. — Custante Gurbanu. Buteni. — Sigismundu Popovicu dep. Dietaia. — Moise Porumbu preotu. Tulc'a. — Nicolau Popovicu preotu, Minisiu. — Ioane Papu protop., Aradu. — Zacharia Halicu preotu.

nei interne. dar numai decâtu moderanduse. revení la obiectu si intréba cu unu tonu resolutu:

„Cercat'ai bine lucrulu? . . .

„Am la vr'o diece marturii cari l'a vediutu vorbindu cu dens'a”

„In acést'a nu aflu vina. — alt'a nu au vediutu?”

„La dra . . . ! dar acést'a nu e destula vina. — dise actorele infocatu. Unui omu de eri alaltaeri casetoritu nu i este ertatu ca se stee de vorba cu o féta. si mai vertosu cu aceea” . . .

„Dta judeci reu.” —

„Si domniata jupane jude i-tieni partea” — dise actorele cu malitia.

„Dreptatii totu deuna voi tiené parte. Acumu inse asculta se-ti mai spunu ceva: Eu pe Ilén'a mai bine o cunoscú decâtu domniata si socii dtale defaimatori. pentru care fapta asi avea voie a-i trage la respundere stricta. ce numai pentru aceea nu o facu ca se nu mi-se arunce pe ochi partialitate.”

Acusatoriulu nu-si aflá loculu. totu un'a se 'ntorceá

si-si scuturá capulu. ce inse neci o schimbare n'a produsu in lucru. càci judele intieptu continuá:

„Acumu poti merge acasa vecine, acus'a dtale asupra fetei amintite nu e drépta, pentrucà eu singuru sum garant'a omeniei sale. Ea e fét'a cea mai modesta si respectata a eomunei nóstre, si din acestu punctu de vedere eu am unu scopu mai seriosu cu densa decatu cel'a alu dtale, si deci dara neci nu voi permite ai aduce rusine” . . .

„Ei bine — respunse acusatoriulu cu mirare-deca jupanulu jude nu-mi face dreptate, eu voi merge; da” . . .

„Ce da? . . . Ascépta o leaca vecine! Ceva vom probá totusi. — Iurate! e chiama mai pe unulu langa dta si veniti incóce amendo!”

Peste vr'o cateva minute socisera juratii, Iudele i-provocà pe toti se vina cu dinsulu. Tient'a li-a fostu cas'a lui Sirianu. Ajungandu, acusatoriulu s'a retrasu si nu a voitu se intre, inse judele i demandà si se supuse.

Berz'a. — Mihailu Besanu ases. comit. Lugosiu. —
Dimitrie Miocu preotu. Rachit'a. —

Pe langa acést'a s'a trimisu gratuitu la tóte societatile de leptura, alejunimei romane; la inst. teolog., la gimnas. invetiatoriu etc.

VARIETATI.

× *In Romani'a s'a infintiatu o Asociatiune* de resitiatia contra contropirii iudaiciloru. Dintre 7 resolutiuni generali ce le-au adusu, amintim aici trei carora mai vertosu aplaudamu. 1: A se cere de la Camera fondurile cutiiloru satesei deposite la cassierile generale, si a se pune la dispositiunea consilieriloru judetiane pentru a forma untaiulu fondu ala unor banci de judetie. — 2: A se cere dela guvernul ca jidanii se nu póta lua antepriise publice si arende de ale statulu. — 3: A se cere dela guvernul netolerarea siederei jidaniloru prin comunele rurale. — A-lá cova neei la noi n'ar strica!

× *Progresarea romanismului in Macedoni'a.* — „T. C.“ ne aduce seirea fórté mbucuratóre, ca in Maceoonia dejá sunt la optu scóle romanesce si preste un'a mie scolari, baeti si fete cari scriu si cetescu limb'a loru materna cu caractere latine. Afara de acést'a sant'a liturgia se cetesce in trei bese-ricice romanesce. — Greciloru si anume Calugheriloru si preotiloru neei decumu ni li vine la socotela desceptarea consciintei nationale intre romanii de acolo, penru aceea se opunu cu tóte intrigele Apostoliloru romanismulu.

× *Literarinu.* Decurendu va esi de sub tiparia tom. I. de „*Poesia si Prosa*“ ac bravulu literatu si prof. romanu d. *Ios-tinu Popfju.* Acést'a carte precumu titulu areta va cuprinde

Locuitorii casei fusera suprinsi, insa totosi i primi in modulu celu mai cuvenitu: presintia lui Stoenescu li-a causatu confusiune inse si elu fu inbiatu cu afabilitate se ocupe locu. Stoenescu neei cumu nu-si potea splicá ce o se fia.

Femeile se retraseru din chilia remaindu numai Sirianu cu óspetii, cátra care judele s'a adresatu cu urmatórele cuvinte:

„Am venitu la dta se tienemu lege si se facemu direptate, deci dar nu luá in nume de reu pentrucá am venitu la cas'a dtale, causele sunt destule, si pentru aceea totu lucrulu vreau se-lu impacu in presintia aloru doue martorii de omeniar“

Sirianu nu scia ce se dica erá in perplesitate din ce lu-scóse judele continuandu:

„Pe fét'a dtale pe Ilén'a totu satulu o cunósee de o fét'a de frunte, nisuitóre si tematóre de Ddiu, dreptu aceea merita laud'a tuturoru, ce si eu in antea marturieloru dechiaru. Cu aceste dar pronunciedi drep-

in sine poesie parte religiose, parte nationali, pe langa aceste áncea trei disertatiuni in prosa de a trei ad. gen. ale Assoc. trans. — Meritul celu mare in literatur'a nóstra alu d. autoru, e destulu pentru a i-se recomená cu caldura spriginirea fructulu literariu de presinte. — Pretiulu unui esemplariu este 1 fl. v. a. — Prenumeratiunile sunt a se adresá la autorele in Oradea-mare.

× *(O femeie in functia publica.)* „Curierulu de Iassi“ ne aduce urmatóre noutate fórté rara si importanta pentru romanii: „Ni se comunica, ca in comuna Hodur'a, judetiulu Iassi, plas'a Bahluilulu postulu de notariu comunalu, lu ocupa Dna Elis'a Paleologu, obtienedu unu salariu de 100 lei pe luna. Se dice ca acestu notariu implinesce tóte afacerile competente con formu ordinaru preserise. Eata dara intái'a radia a diminetiei emancipaciei femeiloru in Romani'a. Noi aplaudamu acést'a initiativa nobila facuta in privirea progresulu! Gloria acelora ce cu curagiu strabem calea ce duce la fericirea ómeniloru. — „Gaz. Trans“

Post'a redactiunei.

Dni G. B. in B. — Pré pretiuit'a dtale incuragiare o pastramu intre suvenirile cele mai placute din Epoch'a redigiarei feiei nóstre. Reproducerea ni va servi spre onóre. — Nrii reclamati s'au espediatu.

Dni Gr. C. in A. — Ba!

Apelu la O. Red. romane!

In interesulu tenerimei ne rogamu ca se fimu si mai departe onorati cu foile ce le capataramu pân acú in forma de schimb. Celu putienu consolarea acést'a se ni mai remanu pentru „Sperantia“ perduta. —

tate casei dtale. Mai departe, ca cuvinteloru mele se dau mai mare valóre, eu man'a fetei dtale cu acést'a ó ceru pentru feciorulu meu Petru, déca cunva te invoesci si dta si Ilén'a, apoi mane poimane facemu nunt'a. — Pe mane asceptu respunsu si pâna atunci dara Ddiu cu noi, remasu bunu.“

Dupa aceste s'a intorsu cátra acusatariulu dicendu: „e dar vecine ca judele a avutu dreptu!?“ — Acést'a tacu, ca si oparitu. —

Cele intemplate a facutu se amutiésca gurele calumniatóre.

Ilén'a peste putienu timpu si-au tienutu nunt'a cu feciorulu judelui, ér Tóderu si Savet'a firesce cá mai pe urma s'au impacatu, dar pacea nu au tienutu multu, cáci ambii erau ne nature contrarie si nu se naraveau neei cumu. — Avere a fostu destulu dar fericirea nu a fostu de leacu.

Trad. de:
G. MORARIU.